

Współorganizatorzy	Partnerzy
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

TSKZ |
Żydowski Instytut Historyczny

Muzeum Getta Warszawskiego

Muzeum Żydowskie w Krakowie

Biblioteka Narodowa

Instytut Pileckiego

Polskie Radio

Historia |
| Patronat honorowy kampanii | Patroni medialni |
|
Rada Narodowa Mediów

Rada Narodowa do Walki z Rasizmem i Antysemityzmem |
Żydowski Instytut Historyczny

Plus Minus

Żydowski Instytut Historyczny

Żydowski Instytut Historyczny

Żydowski Instytut Historyczny

Żydowski Instytut Historyczny |

Muzeum Getta Warszawskiego | biuro
 muzeum@1943.pl
 t: +48 22 419 92 50
 Zielna 39, 00-108 Warszawa
 www.1943.pl

HISTORIA

Decyzję o budowie murów wokół dzielnicy dla Żydów w Warszawie podjęto w marcu 1940 r. Niemcy chcieli tym samym szczelnie oddzielić „obszar zagrożony epidemią” jak określano tę część miasta. W połowie listopada w samym sercu Warszawy powstało otoczone murem getto, oficjalnie nazywane przez Niemców Jüdische Wohnbezirk (żydowska dzielnica mieszkaniowa). Zamknięcie jego granic nastąpiło w nocy z 15 na 16 listopada 1940 r. Muzeum Getta Warszawskiego we współpracy z Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Żydów w Polsce przygotowało cykl wydarzeń i publikacji przybliżających tło historyczne, nakreślających rzeczywistość mieszkańców i miasta, które z dnia na dzień zostało podzielone.

GŁÓWNE WYDARZENIE

16 listopada

W 80. rocznicę zamknięcia granic getta warszawskiego dyrektor Muzeum Getta Warszawskiego Albert Stankowski prezes Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce Artur Hofman zapraszają na uroczystość zapalenia zniczy przy murze getta.

miejsce: XII LO im. H. Sienkiewicza, przy ul. Siennej 53

godz.: 13.00 – 16.00

Ze uwagi na procedury bezpieczeństwa w sytuacji pandemii liczba uczestników tego wydarzenia jest ograniczona. Uroczystość będzie transmitowana na stronach: www.1943.pl i www.tskz.pl i profilach społecznościowych organizatorów.

WYSATWA PLENERAOWA

„Co trzeci spośród nas”

wystawa plenerowa przygotowana w
77. Rocznicę Wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim i
80. Rocznicę Zamknięcia Granic Getta.

miejsce: Plac Grzybowski (od strony ul. Próżnej)

czas: 22.07 - 30.11.2020

Przeszło 70 archiwalnych fotografii, na 20 planszach opatrzonych komentarzem historycznym, ukazuje dzień powszedni warszawskiego getta. Prezentowane reprodukcje zdjęć pochodzą ze zbiorów najważniejszych instytucji zajmujących się badaniami nad Holokaustem, między innymi z waszyngtońskiego United States Holocaust Memorial Museum, Jad Waszem w Jerozolimie, Żydowskiego Instytut Historycznego, a także z niemieckiego Bundesarchiv czy Austriackiej Biblioteki Narodowej. Na wystawie dominują portrety oraz plany ogólne, ukazujące codzienny tłok na ulicach i targowiskach getta. Ekspozycja prezentuje ludzi organizujących samopomoc, tworzących sztukę, pracujących, modlących się.

Oprócz scen z życia codziennego getta, wystawa „Co trzeci spośród nas” prezentuje najważniejsze wydarzenia historyczne, takie jak wielka akcja wysiedleńcza czy powstanie 1943 roku. Omówione są też różne przykłady życia społecznego i ekonomicznego, od organizacji komitetów domowych czy instytucji dobroczynnych, po szmugiel, stanowiący istotny element gettowej gospodarki.

Do września 1939 roku ludność żydowska, w liczbie ok. 370 tys., stanowiła jedną trzecią mieszkańców Warszawy. W jednym mieście współistniały ze sobą dwa światy – polski i żydowski - różniące się wyznaniem, ubiorem, językiem i obyczajowością. Żydzi mieszkali na terenie całego miasta, ale najliczniej w rejonie ulic: Gęsiej, Świętojerskiej i Nalewek. Dla niemieckiego okupanta stanowiło to uzasadnienie utworzenia na tym terenie dzielnicy zamkniętej – największego getta w okupowanej Europie.

Wystawa jest także dostępna online na stronie internetowej:

<https://1943.pl/wystawy/co-trzeci-sposrod-nas/>

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

14 listopada

**„Jesteśmy wyłączeni i odseparowani od świata,
wgnani ze społeczności ludzkiej.”**

Seminarium dla nauczycieli.

miejsce: Przystanek Historia, ul. Marszałkowska 21/25

godz: 9.30

Tematy wystąpień:

1. „Zdobywczynie życia”. *Wybrane aspekty codzienności dziewcząt i kobiet w getcie warszawskim*. Dr Martyna Grądzka – Rejak, kierownik działu naukowego MGW
2. „Skarby kultury a getto warszawskie”. Dr Jacek Konik – pracownik naukowy MGW
3. „Życie kulturalne w getcie warszawskim”. Dr Wiesława Młynarczyk – edukatorka MGW
4. „aŻycie religijne w getcie warszawskim”. Dr Halina Postek – kierownik działu edukacji MGW

Udział osobisty na zaproszenie, w reżimie sanitarnym. (*Jeszcze nie wiadomo, czy on-line, czy częściowo on-line.*) Konferencja będzie transmitowana online na profilach społecznościowych Muzeum Getta Warszawskiego i Przystanku Historia.

KONFERENCJE PRASOWE

12 listopada

Konferencja prasowa Instytutu Pamięci Narodowej i Muzeum Getta Warszawskiego podczas której IPN przekaże w depozyt wystawy stałej MGW oryginał „Raportu Stroopa”.

miejsce: Przystanek Historia, ul. Marszałkowska 21/25

godz. : 12.00

Udział osobisty (gospodarze i dziennikarze), na zaproszenie, w reżimie sanitarnym.

Konferencja będzie transmitowana online na profilach społecznościowych Muzeum Getta Warszawskiego i Przystanku Historia.

Raport Stroopa został napisany w maju 1943 przez dowódcę niemieckich sił likwidacyjnych, zbrodniarza wojennego, odpowiedzialnego za krwawe stłumienie powstania w getcie warszawskim. Dokument, sporządzony w trzech wersjach, został przygotowany dla Heinricha Himmlera. 75-stronicowy raport opisuje niemiecką wersję wydarzeń podczas powstania w getcie warszawskim. Zawiera opisy oraz fotografie.

16 listopada

Konferencja prasowa Muzeum Getta Warszawskiego i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego podczas której zostanie podpisany akt zakupu budynku dawnego Szpitala Bersohnów i Baumanów na rzecz Muzeum Getta Warszawskiego.

miejsce: Szpital Bersohnów i Baumanów, ul. Sienna 60

godz.: 11.00 (12.00)

Konferencja będzie transmitowana online na profilach społecznościowych Muzeum Getta Warszawskiego i Urzędu Marszałka Województwa Mazowieckiego.

W związku z sytuacją podwyższonego ryzyka epidemicznego organizatorzy zastrzegają, że powyższe plany mogą ulec zmianie.

KAMPANIA SPOŁECZNA

Wydarzeniom towarzyszy kampania społeczna „Był Mur”. Przez cały listopad w przestrzeni miejskiej i komunikacji zostaną umieszczone plakaty i klipy video. Patronat honorowy nad kampanią objął Prezydent m. st. Warszawy Rafał Trzaskowski.

WYDARZENIA ONLINE

CYKLE EDUKACYJNE

„Getto w literaturze” – filmowy cykl reportaży przybliżających cztery publikacje: „Zdążyć przed Panem Bogiem” H. Krall; „Rozmowy z katem” K. Moczarskiego; „Campo di fiori” Cz. Miłosza i „Wspomnienia. Moja wersja” I.W. Kornbluma. Projekt został zrealizowany według pomysłu i scenariusza dr Wiesławy Młynarczyk z działu edukacji MGW. Wzięli w nim udział: reżyser Paweł Passini i młodzież z Ogniska Teatralnego „U Machulskich”. Celem projektu jest ukazanie getta z trzech perspektyw: ofiary, kata, i świadka – zaangażowanego lub obojętnego. W każdym z odcinków jego bohaterowie poznają miejsce akcji, konfrontując je z dzisiejszą Warszawą oraz interpretują teksty literackie.

premiera: 18.11; 25.11; 2.11; 9.11

„Spacery warszawianistyczne śladami getta” – filmowy cykl 16 felietonów ukazujących historię miejsc i związanych z tym miejscem ludzi.

Zaprezentowane zostaną: Umschlagplatz; Kopiec Anielewicz; Pomnik Szmula Zygielbojma; Pomnik Bohaterów Getta; Pl. Grzybowski; ul. Mariańska i Szkoła Pielęgniarstwa; Synagoga Nożyków; Wielka Synagoga na Tłomackiem; ul. Nalewki; Kino-teatr Femina; Sądy na Lesznie; ul Chłodna; ul. Waliców; Cmentarz Żydowski i Szpital Bersohnów i Baumanów – miejsce, w którym zostanie utworzona wystawa stała Muzeum Getta Warszawskiego. Spacery prowadzi Hanna Dzielińska – Hanka Warszawianka – dziennikarka i przewodnik turystyczny.

premiera: 19, 20, 26, 27.11; 3, 4, 10, 11, 16, 17, 23, 24, 30, 31.12. 2020; 3,10,01.2021

„Prześlanie” – cykl filmów zatytułowanych „Prześlanie I” i „Prześlanie II” powstał dzięki materiałowi zebranemu przez MGW przy realizacji projektu „AK wobec tragedii polskich Żydów” (program „Niepodległa”).

Niewykorzystane wówczas fragmenty relacji świadków historii zostały zebrane w osiem odcinków podzielonych na dwie części: w pierwszej bohaterowie wywiadów opowiadają o przedwojennej, żydowskiej Warszawie; w drugiej mówią o dramatycznej historii warszawskiego getta.

premiera: 17, 24.11; 1,8,15, 22,29.12.2020; 8,15.01.2021

„Był mur” - to 10-cio odcinkowy cykl felietonów filmowych, który powstał z fragmentów filmów Archiwum Historii Mówionej Muzeum Powstania Warszawskiego. Rozmowy z cywilami-warszawiakami i żołnierzami-weteranami AK przybliżają czas, w którym jesienią 1940 r. mieszkańców Warszawy podzielił mur. Muzeum Powstania Warszawskiego udostępniło swoje archiwum w ramach współpracy z Muzeum Getta Warszawskiego.
premiera: 29,30.10; 2,3,4,5,6,9,10,12,13.11.2020

WYSTAWY

„Mur/Ściany” - to multimedialny projekt internetowy, na który składa się cykl esejów przygotowanych przez naukowców i ludzi sztuki zajmujących się tematyką Zagłady. Otwiera go tekst Głównego Historyka Muzeum Getta Warszawskiego Daniela Błatmana. Obraz muru w literaturze polskiej został podjęty przez Sławomira Buryłę. Eleonora Jedlińska w swoim esejie kreśli obraz muru w sztukach wizualnych. Bartosz Kwieciński odwołuje się do tematyki muru w obrazach kinowych. Paweł Passini w osobistym i emocjonalnym tekście przywołuje pytanie „jak to było możliwe, że mur getta powstał 80. lat temu” i „dlaczego nikt nie reagował”.

Eseje dopełnia film zatytułowany „Ściany”, w reżyserii Rafała Kosewskiego – pracownika Działu Wystaw. Scenariusz filmu jest adaptacją eseju napisanego w getcie przez Icchaka Berenszteina zatytułowanego „Ściany”.

„Getto warszawskie. Ludzie, miejsca, wydarzenia” - to internetowa wystawa w której przedstawiane są różne aspekty życia artystycznego oraz kulturalnego getta. Premierowa publikacja poświęcona została zagadnieniom w dziedzinach sztuki, muzyki i teatru. Pierwsza odsłona „Wokół szopu Abrahama Ostrzegi” skupia się na zaprezentowaniu działalności fabryki osetek, prowadzonej przez znanego rzeźbiarza Abrahama Ostrzegę oraz na sylwetkach pracujących tam artystów. Wystawa będzie miała charakter cykliczny. W kolejnych jej częściach zaprezentowane zostaną inne zagadnienia i bohaterowie. Kuratorem wystawy jest Magdalena Piecyk.

<https://1943.pl/wystawy/wirtualna-wystawa-ludzie-miejsca-wydarzenia/>

Współorganizatorzy

MKiDN,
Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce

Partnerzy

Samorząd Województwa Mazowieckiego,
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich RP,
Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie,
Fundacja Nissenbaumów,
Fundacja Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego,
Chabad Lubawicz ,
Muzeum Auschwitz-Birkenau,
Muzeum II Wojny,
Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy
Muzeum Historii Polski,
Muzeum Niepodległości,
Muzeum Polaków Ratujących Żydów Podczas II Wojny Światowej im. Rodziny
Ulmów w Markowej,
Muzeum Powstania Warszawskiego,
Muzeum Treblinka,
Muzeum Warszawy,
Państwowe Muzeum na Majdanku,
Instytut Pamięci Narodowej,
Instytut Pileckiego,
European Network Remembrance & Solidarity (ENRS),
Biblioteka Narodowa

Patroni medialni

Rzeczpospolita,
Plus Minus Rzeczpospolita,
Słowo Żydowskie,
Mówią Wieki,
TVP Historia
dzieje.pl,
Polskie Radio

